

1 TIMOTÉO

Tujkénú Timotéo éllevu Páávoru cáátúnuháám:

Duurúvaju

¹ Oo Páávoru o íjcyáábekée Mépájtyetétsoobe Píívyéébe picyóó Jetsocríjtodítyú íjcyáné uwááboju úwááboobéré o péhíjcyaki. ² Aabe íhyaami diéllevu ó caatúnú ópée o úwáábóneri Píívyéébeke u cáhcújtsónéllii ávyeta tájtsiménédu uke o íjtsúcunúúbé Timotéo éllevu. Aane ihdyu óvíi meke íídaatsóllédú íjcyamútsí Máavyéjuube Jetsocríjtoma uke píaabó íbúwajíí u íjcyaki.

Átééréne uwáábotu Páávoru teíbúwajtsóne

³⁻⁴ Muuráhjáa Matsedóóniá iinújivu o péébe uke ó neíñú Éépetsóvú u cóéváne tétsii átéreenéhjí íhdé múnáaúvúu icyahíjcyanéhjí úwáábohíjcyámeke u bój-cyu ditye teene iúwaabójúcóótuki. Muurá bañúháñé ténéhjiríyé meíjcyame tsá meméénúítyuró Píívyéébé tsíjtyeke ímiáájuvu mewáájácútsóíñévú meke níwaavéne.

⁵ Áánéllii uke o nées diityéké u úwáábo ííné íjtsaméi ííbuúúneri íjcyájúcootúmé tsaimíyé Píívyéébeke icyáhújtsóne iwájyújcatsí muhdú ímiááné mewájyúcatsíhdyu. ⁶ Ehdu íjcyaiyótsihvu tsaate íínetú diityéké píáábóityúnéhjíyé ityáhjájcatsíñe tsá tehdu íjcyatúne. ⁷ Aame muurá imíllerá Píívyéébé taúhbájú uwáábojte íjcyane. Áronáa tsá ditye wáájacutú íínélliihyéhjáa ímichi meke téénevu dibye ájcune. Úwáábohíjcyámé íevenéré iwáájacutúne.

⁸ Muurá ínnélliihyéhjáa meke dibye téenevu ájcune mewáájácúhajchíí tehdújuco teéne. ⁹ Tsá teene taúhbaju tsaímíyé íjcyámé wáábyuta íjcyatúne. Muurá ihdyu meúwaabóné cáhcújtsotúmé ímítyunéhjí méénuhíjcyámé wáábyuta teéne. Píívyéébeke ávyejúúllétúmé dsíjívétso múnaa, cáánímuke, tsííjúmuke, dsíjívétsohíjcyámé wáábyuta teéne. ¹⁰ Áhdure íhdícyáméhjíma idyómácójcatsíñe, tsamééré wajpíímú walléémú dómácócatsíhíjcyámé wáábyuta teéne. Míamúnáadívú náhjíhénuhíjcyáme, állíu múnaa, pánehjídú imyéénúityúné íhgyúvahíjcyáme, ímiá uwááboju íllure éhdíivállehíjcyáme, éhdúmé wáábyuta teéne. ¹¹ Ááné uwááboju muurá íñe ímiáájú pajtyéteju úwááboobéré ó pehíjcyá Píívyéébéé oke níwaavéne.

Páávoró duurúvá Píívyéébe dííbyedi idáátsovéne

¹² Áánéllii mítyane ó téhdujtsó Máavyéjuube Jetsocríjtoke ávyetáa múhdurá o nééróóbeke oke téenevu ipícyóóbeke dibye tsípátsohíjcyánéllíihye. ¹³ Dííbyedíi o úuhívaténe dííbyé cahcújtsó múnáadi o ícúbáhrahíjcyáróóbeke oke téenevu pícyoóbe. Áronáacáa ihdyu táwaajácútubáané ehdu ó dáríívémehíjcyá dííbyekéikyéé o wáájácútúnéllíihye. Áróóbedíi ihdyu Píívyéébe óhdi ídáátsovéhi. ¹⁴ Aabe oke mítyane píáábóneri íñe Críjtoke o cáhcújtsóóbedívú o cátsípáavéne botsíi pamévakéré ó wajyúhi.

¹⁵ Áánéllii ó ijyácunúhíjcyá pámeere dííbyeke cáhcújtsóyóneri. Muuráhjáa ímiááné mewájyuri tsaabe íñnújívú ímítyúmé meíjcyámeke ipájtyetétsoki. Aanéhjáa muurá oo pámé ehniíñevúré ávyetá ímítyuúbe. ¹⁶ Áróóbedíi óhdi Píívyéébe ídáátsovéne oke ímíjpyetétsó muhdú pámeere

ímityúmé ijcyáromeke iwájjyune tajtyéeveri iúújétsoki. Áánetu méwaajácu pámeere ímityúmé ijcyaromé Críjtoke icyáhcuíjtsócooca újcuíñé múijyú idsíjívéjúcóóityúne bóhi. ¹⁷ Áánéllii metsu Píívyéébe apáábyéré ijcyaaabe múijyú muhdú ijcyáítyuube pane wáájácúúbeke maávyéjútsohíjcyá maájtyúmitúróóbeke. Ehdu teéne.

¹⁸ Ahdícyane Lihíu Timotéoj, imíchi díícyáne íhnáhóóróné pañe ímíñeúvú tsaííbuwáre díícyáne dúwááboco Píívyéébe ihjyúvúu uke o níwaaavéné muhdúhjáa ménahbémú dííbyere túkévéjtsóneri úhdityu néhijcyádu. ¹⁹ Muurá tsaate ímí ijcyáiyóné wáájácújúcooromé tehdu ijcyane ímíllehíjcyátúné níjcaúvú ílluréjuco tútáváávehíjcyáne. Ááne ílluréjuco Críjtodi ditye úúhívatéhíjcyáne. ²⁰ Tehdúu Himenéomútsí Arejááadorómá dáriívémeíñéllii diityétsikye ó íhvejtsó Naavéné hójtsí pañevú dityétsí iwáájácu Píívyéébeke múhdurá idyáíívehíjcyáne.

2

Muhdú Píívyéébema meihjyuváne

¹ Aane uke o néé pámeere míamúnáá hallúvú Píívyéébeke piáábó ámuha métáúmeíhíjcyá panévá hallúvúré téhdújtsomére. ² Múu táúmeihíjcyá múhdumé méiíñújí avyéjajte ijcyámé hallúvú Píívyéébe diityéké piáábónej péévé ímí ditye meke ityúkévétso tsaímíyé dííbyema meijcyame maávyéjúúlléjcatsiki. ³ Ehdu meijcyane ímí ijtsúcunúúbé Mépájtyetétsoobe Píívyéébeé. ⁴ Muurá imíllebe pámeere míamúnaa dííbyé uwááboju icyáhcuíjtsóne pájtyeténe. ⁵ Muurá tsáápiye Píívyéébe ijcyáhi. Áábemáa ímí meijcyaiñé téhdure

tsáápiiye mééma ímíbajchó Jetsocríjtó míamúnáájpídívú ípívyééénema. ⁶ Muuráhjáa wájuryémeítyuubéré dsíjivé pámeere míamúnaa ipájtyeté Píívyéébéé dííbyeke nééne éévé úújetétsihvu. ⁷ Ááné uwáábojúu jodíómú íjcyátúrómeke úwááboobéré o péhíjcyá oke díbye pícyoobe íñe ó úwáábohíjcyá teene mecáhcujsómé mepájtyeténe. Ehdu íñe uke ó nehíjcyá ímiáánéjuco íjcyane Jetsocríjtó cahcújtso múnáajpi o íjcyánéllííhye.

⁸ Áánéllíi uke o néé pahúllevaré íjcyané cahcújtso múnaa ímiááméré íjcyáne íínevú táhjácatsítýmé tsaímíyé Píívyééébema íhjúvahíjcyá íhyótsine cáamevu ííhbúcúnema. ⁹ Aane walléemú waajácutábaré ímíbájkímyeíiyáhi. Tsá ditye mítyane áhdómeíjyahjívú íújcámeíñe páhduvéé íhñíwaúúné idyáríívéne ícyáávéítyuró téhdure mítyane áhdómeíñe ícyáávevu. ¹⁰ Píívyéébedívuré ííhvéjtsámeíñe díbye ímilléduré íjcyáiyóme. ¹¹ Aame dííbyé uwááboju íávyejúúlléne cúúvéhulléré lleebúcunúiyáhi. ¹² Tsá muurá walle úwáábóítyuróne. Áhdure tsá dille wájpíikye ityáhjálléne dííbyeke túkévéjtsóítyuróne. Áánéllíi o néé walléemú cúúvéhulléré íjcyá pihcyáávé pañe. ¹³ Muuráhjáa Píívyéébe tujkénú Adáake ípívyéjtsóné boone Éébáke ípívyejtsóhi. Ehdu néénéllíi tsá walle wájpí túkévéjtsolle íjcyáítyuróne. ¹⁴ Tsáháa muurá Adáa Naavénédívu állítsámeítyúne. Muuráhjáa ihdyu Éébáre íállítsámeíñéllíi ímityúné meenúhi. ¹⁵ Ehdu néénéllíi muurá walle ítsíímáváneri ícúbáhrámeíhijcyáhi. Árólleke ihdyu Píívyéébe pájtyetétsoó dííbyeke icyáhcujsóne dille ímiáálléré íjcyáhajchíjyu.

3

Muhdú cahcújtso múnáá uwáábojte ijcyane

¹ Áanetu cahcújtso múnáá uwáábojte tsaate ijcyane ímilléhajchíí tehdújuco ímiá wákimyéí ijcyane ditye ímilléne. ² Áronáa ihdyu téené wákimyéí méénume íínetú néétsámeítyúmé panévatúré ímiááméré ijcyáne uwáábóiyáhi. Aame tsáápíllekére táábáváyáhi. Áhdure tsaímíyé íaahíve múnáake waatsúcúpétsohíjcyáiyóme. ³ Aame tsá llíyícyávéityuróne. Tsá ditye tsaatémá úhbáj-catsíityuróne. Tsá mítyane idsíídsíváyíoneri ditye íjyá-cunúityuróne. Ímiááméré ijcyáne píáábóiyá pamévakéré íídaatsóllénema. ⁴ Áhdure piivyetéiyómé méwámyuma íítsíimeke ímíñeúvú ityúkëvejtsóné ditye ímiááméré ijcyáne pamévakéré íavyejúúlleki. ⁵ Muurá íítsíimeke ityúkëvejtsóné pívyetétúmé tsá Pívyéébé cahcújtso múnáake túkévéjtsóityuróne. ⁶ Áhdure botsíi béhnére cáhcujtsómé tsá uwáábojte ijcyáityuróne. Muurá béhméréí ijcyame tsáijyu múúne íllure imítyájkímyeíñeri tútávájtsámeíyá muhdúhjáa Naavéné tútávájtsámeídyu. ⁷ Áhdure panévatúré ímiááméré ijcyáiyá cahcújtso múnáa ijcyáturómé diityéké íavyejúúlleki. Áijyu tsá íínej tééveri Naavéné diityéké íicyánejcúvú llúucúityuróne.

Muhdú túkevjtsojte ijcyane

⁸ Téhdure idyé túkevjtsojte ímiááméré ijcyáiyá pame diityéké íavyejúúlleki. Tsá ditye állíúúityuróne. Áhdure tsá ditye llíyícyávéityuróne. Tsá ditye átéréénhjí hallúvú dsíídsíváyíityuróne. ⁹ Tsá ditye íínetú néétsámeíityuróne. Aame íñe mecáhcujtsonéjcu ímíñeúvú waajácúiyáhi. ¹⁰⁻¹³ Áánéllii múu tujkénú

diityéké tsáneeri waajácullé ímí ditye méénúhajchíí botsíi diityéké tééné wákimyéivu ipícyoóki. Aame tsáápíllekére táábáváiyáhi. Téhdure piivyétéiyomé méwámyuma íítsíimeke ímíneúvú ityúkésejtsóne. Áhdure méwamyu panévatúré ímiááméré íjcyáiyá ditye diityéké íavyejúúlleki. Tsá ditye álliúúnújcatsíityuróne. Ehdu muurá tsáimíyé tééné wákimyéi múnaa íjcyámeke pame avyéjuulléhi. Aame ihdyu Jetsocriytoke icyáhcujsóné uwááboju éhniínevu íínerí núhnévetúmé úwaabóhi.

Muhdú néjijto meúraavyéne

¹⁴⁻¹⁵ Aane lléváhréjuco uke o ááhívetéiíne. Áronáa ihdyu tsáijyu múúne íícúí o péétúnéllii íne uke apáhajchíí ó nehíjcyá muhdú Píivyéébeéjité íjcyame dílbyé uwááboju íhvéjtsotúmé úráavyehíjcyámema u íjcyaiíne. ¹⁶ Muurá íne meúraávyehíjcyajjító ímiááné íhtsutúné íjcyánéllii íllu nééneé:

Píivyéébéé méhdivu bóhówaavé míamúnáájpídívú ípívyééénema. Aabée ímiáábé íjcyane Íapííchó bóhówátsohíjcyáhi. Áábekée níjkyéji múnaa íícúvehíjcyáábé uwááboju pámehdíyé tsújaavéné cáhcujsóme. Átsihdyúu tsiíne peebe íavyéjuvu níjkyejívu.

Ehdu muurá nééneé.

4

Píivyéébeke icyáhcujsóné tsaate íhvétsoíne

¹ Aane Píivyéébe Íapííchoj tééveri meke boohówáwu nehíjcyá páneere tsíhdyuréjuco cápáyóóvéííne ihde nihñéétsihvúré tsaate dílbyeke icyáhcujsoróné íhvéjtsóne naavéneéjité átéréenéhjí úwaabóneréjuco

úräävyeiñe. ² Aame illurējuco mújtaíñe eene íjtsaméiúvú wáájácumeítyúmé pánehjidú ímiáámeúvúdú úwáábohíjcyáné icyáhcuíjtsónema. ³ Muurá téeméjtējuco úwáábohíjcyáné metáábávájcatsíñe ímityúné íjcyane. Áhdure tsáneetsa majchóháñe ímityúné íjcyane nehíjcyáme. Áronáacáa muurá Píívyéébe páneere majcho ípívyejtsó dífbyé cahcújtso múnaa meíjcyame téene tájpi meíjcyáné hallúvú dífbyeke metéhdútsohíjcyaki. ⁴⁻⁵ Muuráhjáa páneere tsaímíyé ípívyéjtsóobe. Áánéllii téene tájpi meícyahíjcyánéhjitu tsáneetsa tsá múhdurá meíjtsúcunútyuróne. Muurá panévare dífbyedívú ímí néenéllii ténehji méóóvéiyá dífbyeke téhdújtsomére.

Muhdú uwáábojte íjcyane

⁶ Ehdu íñe uke o úwaabóné ménahbémuke ímí u úwáábóhajchíí ímiááné Jetsocríjtó wákimiyéi múnáajpi ú íjcyaaíhi. Aabe dífbyedítýú íjcyáné uwááboju u cáhcujtsóné ímí u úráávyéhajchíí éhniíñevu ímí ú íjcyaaíhi.

⁷ Áánéllii éhniíñevu ténejcúrí pííñuméi ímíñeúvú u wáájácuki. Tsá múu íícúvetú átéréenéhjí íhdityuré iújcune tsaate úúbállehíjcyánéhjiri. ⁸ Muurá íínetú meke píáábóítyúnéllii meíhnaáho méjpi mépiiñúhi. Áané ehniíñevu muurá panévaturé meke píaabóné Píívyéébe icyánéjcuri mepííñúmeíñe. Muurá meke píaabóné ííñújí hallúrí meíjcyánetu. Téhdure meke píáábóné dífbyema tsaímíyéjuco meíjcyáiñetu. ⁹ Ehdu íñe uke ó néé ímiááné íjcyane. Aane ihdyu óvíi pámeere cáhcujtsóhi. ¹⁰ Muurá méwaajácú ííne imíjyaú tsaímíyé Mepájtyetétsoobe Píívyéébema meíjcyaiñe dífbyeke mecáhcujtsóme. Áánéllii muurá nehniwu méhdityu míamúnaa

íhgyúvahíjcyámé panévaríyé meícúbáhrámeíyóné pañe tééné wákimyéí méméénuhíjcyáhi.

¹¹ Aane páneere íñe uke o néhíjcyanéhjí óvíi ú úwaabóhi. ¹² Áronáa ihdyu uke tsiiménééllédímýé ováhtsáré u íjcyáábeke. Áánéllii uke o nées cahcújtso múnáake u úújétso muhdú múúne ímiáábé Crijtó cahcújtso múnáa-jpi íjcyadu u íjcyáneri, u úwáábóneri, pamévakéré u wájuñeri, panévatúré ímiáábé u íjcyáneri. ¹³ Áámema íñe ílle o íjcyané hajchótá Píívyéébé waajácuháámí déhvéne dúwáábohíjcyá tsápíjtsoobére. ¹⁴ Aabe ihdyu ímíñeúvú méénuhíjcyá Píívyéébé uke ájcúné waajácuri ñná u méénune u píívyeténe. Muuráhjáa díbyere túkévéjtsóneri cahcújtso múnáa túkévéjtsojte díhyallúvú íhyójtisine ipícyóóne díbyeke piáábó táúmeíñe tujkéveri téénevu uke ájcuúbe.

¹⁵ Ááné wákimyéí ihdyu ímíñeúvú méénuhíjcyá pámeere iwáájácu ténejcu ímí u úraavyéne. ¹⁶ Áánéllii uke o nées u úwáábohíjcyánéjcutu panévatúré ímíñeúvú u téhmémeíñe tsaímíyé ténejcu u úráavyeki. Ehdu u íjcyáhajchíí ámuha tsaméhjí mepájtyéteé múhdumé díuwaábó illéébone cáhcújtsómema.

5

Muhdú cahcújtso múnáama meíjcyane

¹ Aabe múu kéémeke díicyáánidyu íjtsúcunúne ímíñeúvú chooco túkévéjtsóhi. Tsá múu uhbádúré túkévéjtsotúne. Áhdure ováhtsámuke díñahbémúdú díjtsúcunúne ímíñeúvú túkévéjtsó. ² Kéémélleke díítsíjjudu díjtsúcunúne ímíñeúvú túkévéjtsó. Bádsíjcake

díñaallémúdú díjtsúcunúne ímíñeúvú túkevéjtsó ímityúné diityédítýú íjtsámeítýuubére.

³ Téhdure pífbájujteké píáábó téene tájpi ditye íjcyáiñetu. ⁴ Áánetu íítsíímema íaachímuma íjcyámeke óví diityéré píaabó cáánímutsíi diityéké píívyétsóne áhdódú ííwane. Ehdu néene Píívyéébe ímí íjtsúcunúhi. ⁵ Áánetu ímiáané iye íjcyané piibájuulle óví Píívyéébedívú icyátsípáávéne paíjuvaré píáábó táumeíhijcyá dibye díílleke ipíááboki. ⁶ Áánetu íimillédú íjcyané piibájuulle ímityúné méénuhíjcyálleke tsá múu píáábotúne. ⁷ Íllu íñe uke o néhíjcyanéhí páneere duwáábó cahcújtso múnáake ditye íínetú íñéétsámeítýuki. ⁸ Muurá tsaate ihyájkímuke íñahbéjteke ipíáábóiyóné ímíletúmé tsá ímiá cahcújtso múnaa íjcyatúne. Ímityúmé diitye cáhcújtsótúmé ehniíñevu.

⁹⁻¹⁰ Téénelíi mépíáábohíjcyá pífbájujte walléémudítýú tsúuca 60 pijcyábájucó íjcyame ímiááméré íjcyánetu bóhówaúcunúmeke, tsáápiikyéree tájívámeke, tsaimíyée íítsíímemeke píívyétsómeke, íaahíve múnáake tsaimíyé wáátsúcuhijcyámeke, cahcújtso múnáake píáábohíjcyámeke, tsaatéké kímóhcó nénehji pájtyémeke píáábohíjcyámeke, ímiáánéré méénuhíjcyámeke. Ehdu ícyahíjcyané piibájujtekéré múu píaabóhi.

¹¹ Áánetu badsíjcaíchóméhjiúvú néené piibájujteké mépíáábodí tsáijyu múúne bañúháñé ámuha mépíáábohíjcyánáa tsiíñe ityájíváne tútávaavémé Críjtoke icyáhcújtsónetu. ¹² Aame téeneri ityútávaávéhajchíí íhyallúvúré ímityúné meenu téené déjúcotu iwágóóóveíne ípyée íñehdu íjcyátúnéllííhye.

¹³ Muurá téeméjité jááhãneri pehíjcyá tsíjyaturéjuco óvéhe múnaa íjcyame. Aame tsijtyedi íhjuúvaméré pehíjcyá átéréenéhjí úbálléjcatsímyére. ¹⁴ Áánéllii o nées ditye ityájíváne itsíímávámeke tsáimiyé ityéhme múha diityédítýú iiná íhjuúvátuki. ¹⁵ Muurá tehdu néené piibájujtédítýú tsaatésáhjí Críjtoker icyáhcujsóné íhvéjtsóné Naavénekéréjuco úraavyéne.

¹⁶ Ahdícyane ámuha cahcújtso múnáadítýú ámuha hájkímú píibájujyte íjcyáhajchíí múu iye píaabó tsijtyedívú tájpityúme. Áánetu ihyájkímuma íjcyátúmeke múu pámeere cahcújtso múnaa píaabóhi.

¹⁷ Áhdure múu túkevéjtsojtémá uwáábojteké avyéjuul-léhi. ¹⁸ Muurá Píívyéébé waajácúháámitu nééené: “Tríígo tátsoújcori íjcyáábeke ócájikye tsá múu tsíeménevu íhju wátájcotú díbye imájchótuki.” Áhdure nééené: “Wákimyéi múnáajpi íwákimyéi áhdó ujcúhi.” Ehdú nééne Píívyéébé waajácúháámitu.

¹⁹ Téhdure uke o nées tsaapi cahcújtso múnáá túkevéjtsoobe tsáijyu múhdurá íjcyane tsáápiiye díbyé hallúvú úúbálléhajchíí tsá múu íícúvetúne. Áánetu ihdyu míityét-síuba pápíhchúúmeváuba úúbálléhajchíí múu íícuvéhi.

²⁰ Múu pámeere cahcújtso múnáá húmíj píinévú íhnáhóónécoba úwaabó ímityúné imyéénuhíjcyané íhvejtsópityúmeke tsijtye téeneri inúhnévéne tehdu íjcyátuki.

²¹ Aane íñe Píívyéébeé, Ávyéjuube Jetsocríjtóo, níjkyéji múnaa, íjcyámé húmíj píinévú uke o níwaavéné tsáma ímíñeúvú dúwáábohíjcyá múhdí núhnévétuubére.

²² Áronáa ihdyu tsá múu tsaatéké peecúteré méménutú cahcújtso múnáá túkevéjtsojte ditye íjcyaki. Muurá peecúteré tsáijyu ímityúme íjcyámeke u méménúhajchíí

tsaate uke ijtsúcunúiyá téhdure ímítyuube u ijcyane. Áánéllii uke o néé panévá ímítyunéhjítu u téhmémeíki.

²³ Áánetu eene díhbáu uke ávyéneri u chémehíjcyánéllii uke o néé áyánéwu bíínójpácyotu u ádo uke tene ipíááboki. Tsá múu tsanééré nújpacyo ádotúne.

²⁴ Muurá tsaate ímityúné méénune tsá téévetú diityémái tene ímbájchómeítyúrónááaca. Áhdure tsínehji wáájácúratúné íjcyaróné páneere ímbájchómeícyoooca bóhówááveéhi. ²⁵ Muurá ímiánéhjí meméénuhíjcyané tsá téévetúne. Áhdure tsínehji wáájácúratúné íjcyaróné bóhówááveéhi.

6

¹ Áánéllii múu tsaaté hójtsí pañe íjcyame ímíñeúvú diityéké panévatúré avyéjuullé ímityúné Píívyéébedítúyú múha ífhjyúvátu muha meúwáábohíjcyánetu.

² Ahdícyane tsaaté avyéjajte cahcújtso múnaa íjcyáhajchíí múu avyéjuulléhi. Tsá ditye cahcújtso múnaa íjcyánéllii ávyejúúllétúmé íjcyáityuróne. Awáá tsame íjcyame múu ímíñeúvú píáábójcatsíhi. Muurá cahcújtso múnaa meíjcyame mewájjyújcatsíñe tsáímíyé mépíáábójcatsíiyáhi. Ehdu íñe uke o néhíjcyanéhjí dúwáábohíjcyá.

Píívyéébeke meúraavyéne

³ Muurá Máavyéjuube Jetsocríjtó uwááboju ímiáájú meúraávyéné tsíjítoríyéjuco tsaate úwáábohíjcyáne.

⁴ Ehdu úwáábohíjcyámé atéréejte íjcyame íñeúbará wáájácúturómé íllure téeneri ímítyájkímeyeiki. Áámé ííbúwari muurá tsaanééré atéréené íjtsaméi íjcyame táhjácatsíhijcyá ténéhjiri. Áámedítúyú ímichi dóhéjúúvehíjcyané ímítyunéhjí íjcyane nómiutááva,

úhbjacátsi, áábojácátsi, tútávátsojácátsi. ⁵ Aame ímiáájú wáájácutúmé méénúcatsíhijcyá íjtsaméi wáájácutúmeityúme. Aame itsúcunúhijcyá tééné hallúvú medsíídsíva meúwáábohíjcyané Píívyéébé uwááboju. Tsá múu ehdu néémedívú náhbévatúne. ⁶ Muurá ihdyu íñe méhdi íjcyadúnéwúuma tsíñéhjiri íjtsámeityúmé tsaímíyé Píívyéébeke meúráávyejjító meúraavyémé nihñéétsihvuré ííne imíjyaú méíjcyááhi. ⁷ Tsáháa muurá ehnémá ííñujívú metsíímávámeityúne. Áhdure medsíjívécooca tsá íiná metsájtyetúne. ⁸ Áánéllii múu téene tájpijyuco memájchoma méwajámuma, meíjcyane, ímí íjtsúcunú tehdújuco. ⁹ Muurá éhniíñevuré íéhnéváiyóneri tsúúrámeíhijcyámé tsá áábúcutú panévá umúúpi. Aame éhniíñevu idsíídsíva átéréenéhjí wákímyeíhijcyámé ílluréjuco tútávaavémé tééné níjcaúvú wágóóóveéhi. ¹⁰ Muurá medsíídsíváiyóneriyé meíjyácutunúhijcyánetu ímichi tsááne panéváre ímityúne. Muurá tsaate Píívyéébeke cáhcujtsójúcoorómé téeneriyé íjyácutunúhijcyámé ílluréjuco teene íhvejtsóne. Aame ídátso íjcyáhi.

Tsaímíyé mecáhcujtsóne

¹¹ Áánetu ihdyu tsúuca Píívyéébeéjpi u íjcyaaabe tsá múu téeneri íícúvetúne. Ímiáábéré díícyáne ímíñeúvú dííbyeke mecáhcújtsojító duráávyé. Ááne pamévakéré wajyu. Aabe panéváre ímityunéhjí uke pátyehíjcyáronéhjí ímiáábéré díícyáne daabúcuíhijcyá. Tsá múu 'mityáhmítýá' néétune. ¹² Aabe ímichi díícyáne íínevú táhjátsámeityuubéré ímíñeúvú Máavyéjuube Jetsocríjtoke cahcújtsó múijyú medsíjívéjúcúóóityúne

bóhí u újcuki. Muuráhjáa téenélii Píivýéébe uke ujcúhi. Áábeke ímí u cáhcujtsóné tsúuca mítyame waajácúhi. ¹³⁻¹⁴ Ahdícýane ícyooca dífbye tájpi páneere íjcyaaabe Píivýéébé húmíj piínévuu, éhnée Póótsio Piráátó úmíwávú íhtsútuube íjcyane úúbállémeíbyé Jetsocríjtó húmíj piínévuu, íjcyane uke o née íñe muhdú uke o néhijcyádú u úwáábóhíjcyá íñetú néétsámeítyuubéré múijyú tsiíne díbye tsááiñévújuco. ¹⁵ Muurá Píivýéébe páñétúejpi íhtsútujte ávyéjajte íjcyáróméhjí avyéjuube íjcyaaabe Críjto tsááiñe éévé úújetécooca wáloó dífbyeke. ¹⁶ Aabe apáábyéré Píivýéébe íjcyá muhdú íjcyáítyuúbe. Áábé ámítsaráhcovu muurá tsá múha píihívéityuróne. Áhdure tsá múha dífbyeke ájtyúmíityuróne. Áábeke íhdyu metsu íhtsútuube íjcyáábeke medúúrúvahíjcyá múijyú níjkéváityúne. Ehdu teéne.

¹⁷ Ahdícýane ícyooca uke o née téhdure ehnéva múnáake u úwááboki. Tsá ditye ítsieméné múhajchótá íjcyáiñevújí icallysípáávéne mítyájkímeyéítyuróne. Píivýéébe ímíáábé íjcyaaabe íñetú meke píhtótsótúúbedívúré cátsípáávéiyóme. ¹⁸ Dúwaabo diityéké íéhnevádú íjcyame tsaate píhtóméhjike ítsieméneri ípiáábóiyóneri íjtsámeíki. ¹⁹ Áijyu muurá panévatúré tsaimíyé íjcyámé úmíwa íñé imíjyaú néeme újcúiyá múijyú idsijívéjúcóóityúne bóhi.

Timotéoke Páávoró téíbúwajtsóne

²⁰ Ahdícýane uke o née Timotéoke Píivýéébé uke níwáávéne wákimyéí ímíñeúvú u méénuki. Tsá múu íícúvetú átéréenéhjí íjñenéré íjcyane míámúnaa iwáájácúneri táhjácatsíhíjcyáneri. ²¹ Muurá ténehji

1 Timotéo 6:21

14

1 Timotéo 6:21

iúráávyéne tsaate tsáhájucó Píívyéébeke cáhcújtsotúne.
Aabe ihdyu óvíi uke píaabóhi. Áyu tehdújuco.

Píivyéébé ihjyu: jetsocríjyodítýú cáátúnuháámi **New Testament in Bora (PE:boa:Bora)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bora

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Boara [boa], Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Bora

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Jul 2022 from source files dated 25 Jun 2022

6f878dbd-e896-5e27-b788-1442926dfc48